

Forhandling

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen): Der er med de tre forslag, vi her behandler under ét, lagt op til en beslutningstagen om modersmålsundervisningens fremtid.

Efter min opfattelse kan der imidlertid ikke på indeværende tidspunkt træffes nogen beslutning på området, idet jeg vil gøre opmærksom på, at et bredt flertal i Folketinget bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, CD, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti den 18. juni 1992 vedtog et forslag til folketingsbeslutning – der i øvrigt havde samme nummer som et af forslagene, vi behandler i dag, nemlig B 65 – om bedre integration og sikring af udlændinges retsstilling.

Af punkt 3 i dette beslutningsforslag fremgik det, at modersmålsundervisningens fremtidige struktur og indhold skal tages op efterfølgende ved udløbet af den 4-årige forsøgsperiode. Denne forsøgsperiode udløber den 31. juli 1997, og herefter skal der altså tages stilling til modersmålsundervisningens fremtidige indhold og struktur.

Beslutningen fra 1992 indebærer efter min opfattelse, at der ikke på nuværende tidspunkt kan træffes beslutninger vedrørende modersmålsundervisningens fremtid, medmindre naturligvis partierne bag folketingsbeslutningen fra 1992 kan enes om en anden beslutning. Jeg går ud fra, at de, der var deltagere i det pågældende forlig, ikke vil sprænge forliget på dette tidspunkt.

Jeg opfatter derfor de fremsatte forslag som en god anledning til at få en diskussion, og den er jeg da naturligvis helt klar til at deltage i. Det er min opfattelse, at modersmålsundervisningen er så vigtig, at tosprogede børn bør have muligheden for at få denne undervisning, hvor der findes et tilstrækkeligt antal elever. Der ligger en række begrundelser bag forpligtelsen til at tilbyde modersmålsundervisningen, og jeg skal i korthed pege på følgende forhold:

For det første er en udvikling af modersmålet i vidt omfang en forudsætning for, at børn kan lære et nyt sprog. Denne forudsætning lægger vi jo også til grund, når det gælder danske børns indlæring af fremmedsprog. Jeg har anmodet Danmark Pædagogiske Institut om at belyse tosprogede børns sproglige udvikling, herunder forholdet mellem modersmålsundervisningen og tosprogede børns tilegnelse af dansk som andet sprog. Forholdet til modersmålet vil blive

belyst i undersøgelsens delrapport nr. 2, som forventes at foreligge i marts 1997.

For det andet kan kendskab til flere sprog være af stor værdi for et barns udvikling. Det kan også have betydning i internationalt samarbejde, at der i Danmark findes personer med kendskab til andre sprog.

For det tredje: Hvis modersmålet ikke udvikles, risikerer børn og unge at blive fremmedgjorte i forhold til forældrene. Noget sådant ville selvsagt være til allerstørste skade for børns og unges udvikling.

For det fjerde formidler modersmålslære på skolerne i mange sammenhænge en kontakt mellem skolen og forældrene, hvilket jo fremmer indvandrerforældrenes forståelse af og også tillid til folkeskolen. Hvis der ikke lokalt findes modersmålsundervisning, er der grund til at tro, at flere forældre vil vælge etniske friskoler, og at et stigende antal børn vil blive sendt til koranskoler og lignende. Det er også muligt, at nogle ambassader vil oprette en modersmålsundervisning, som folkeskolen ikke vil have nogen indflydelse på.

For det femte var udsigten til, at de udenlandske arbejdstagere og deres familier senere ville rejse hjem, oprindelig en del af begrundelsen for modersmålsundervisningen. Det har i mellemtiden vist sig, at dette kun sker i ringe omfang. Når det gælder flygtningefamilier, bør man imidlertid ikke på forhånd se bort fra muligheden af, at nogle grupper kan vende tilbage. Opstår denne situation, vil det have stor betydning for familiernes beslutning, at børnene forstår og taler oprindelseslandets sprog.

For det sjette har en lang række internationale organisationer, herunder Europarådet, udsendt anbefalinger om, at medlemsstaterne tilbyder modersmålsundervisning til alle børn af udenlandsk oprindelse. Sådant undervisning kendes da også i mange stater, og den gives overalt i de øvrige nordiske lande og i Tyskland, hvis der er et rimeligt antal elever.

EF vedtog i 1977 et direktiv, der indeholder en forpligtelse til at tilbyde vederlagsfri modersmålsundervisning til børn fra andre EF-lande. Selv om den generelle forpligtelse i folkeskolen til at tilbyde modersmålsundervisning blev ophævet, så må der da alligevel fortsat i overensstemmelse med EF-direktivet gives tilbud til børn, der kommer fra andre – og så skal vi jo nu sige – EU-lande. Det vil indebære en forskelsbehandling af børn i folkeskolen, som efter min opfattelse ville være betænkelig.